

สถานภาพและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดมหาสารคาม

รังสรรค์ ชินภักดี¹, นภธร ศิวารัตน์²

¹ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

²อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

รังสรรค์ ชินภักดี, นภธร ศิวารัตน์. (2567). สถานภาพและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดมหาสารคาม. วารสารวิทยาการสิ่งแวดล้อมไทย ปีที่ 7(5), 2567 : 37 – 42.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัยคือ 1).เพื่อศึกษาสถานภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรี ในจังหวัดมหาสารคาม 2).เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีในจังหวัดมหาสารคามตามระเบียบของคณะกรรมการพัฒนาสตรีในจังหวัดมหาสารคาม 3).เพื่อศึกษาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนางานของคณะกรรมการพัฒนาสตรี ในจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาสถานภาพและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ด้านการรับรู้บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาสตรี อุปสรรคในการดำเนินงาน คือ คณะกรรมการพัฒนาสตรีขาดความสนใจและไม่ให้ความสำคัญในแนวทางปฏิบัติ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัฒนาสตรี พ.ศ. 2538 ซึ่งถูกแต่งตั้งโดยหน่วยงานภาครัฐ ไม่ได้เป็นกรอบชี้้นำในการส่งเสริมอาชีพที่ทำให้สตรีมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม แต่เป็นระเบียบที่แต่งตั้งโดยหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น แนวทางการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐควรจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการพัฒนาสตรี ให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง ด้านรูปแบบการรวมกลุ่ม อุปสรรคในการดำเนินงาน พบว่างบประมาณในการจัดสรร ไม่เพียงพอสำหรับดำเนินงาน การรวมกลุ่มยังไม่เหนียวแน่น เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มไม่มีเวลาว่างสำหรับแนวทางการพัฒนา รัฐควรสนับสนุนเรื่องงบประมาณในการส่งเสริมอาชีพให้เพียงพอและเหมาะสม และหน่วยงานภาครัฐหรือสมาชิกในกลุ่มควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพหรือแนวทางการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรม ด้านการติดตามและประเมินผล อุปสรรคในการดำเนินงานคือ คณะกรรมการพัฒนาสตรีบางรายไม่มีความรู้ความเข้าใจในการรายงานผลการปฏิบัติงานให้หน่วยงานภาครัฐทราบและล่าช้า

คำสำคัญ : สถานภาพ,อุปสรรค,คณะกรรมการ, พัฒนาสตรี

Status and obstacles in the operation of the Maha Sarakham Provincial Women's Development Committee

Rangsan Chinphakdee¹, Napathon Siwarat²

¹Maha Sarakham Town Municipality Talat Subdistrict mueang district Maha Sarakham Province. 44000

²Professor, Maha Sarakham Rajabhat University, Mueang District, Maha Sarakham Province 4400

Rangsan Chinphakdee, Napathon Siwarat (2024). Status and obstacles in the operation of the Mahasarakham Provincial Women's Development Committee. Thai Journal of Environmental Studies Vol. 7(5), 2024 : 37 – 42.

Abstract

This research aims to study the status of the operation of the Women's Development Committee in Mahasarakham Province. 2) To study the operation of the Women's Development Committee in Mahasarakham Province according to the regulations of the Women's Development Committee in Mahasarakham Province. 3) To study the obstacles and development guidelines for the Women's Development Committee in Mahasarakham Province. The results of the study on the status and obstacles to the operation of the Women's Development Committee in Mahasarakham Province found that in terms of the perception of the roles and duties of the Women's Development Committee, the obstacles to the operation were that the Women's Development Committee lacked interest and did not give importance to the guidelines of the Ministry of Interior's regulations on women's development, B.E. 2538, which were appointed by government agencies. They were not a guideline for promoting careers that would make women's lives better than before, but were regulations appointed by government agencies only. The development guidelines for government agencies should organize a meeting of the Women's Development Committee to ensure that they have a thorough understanding of their roles and duties at least once a year. In terms of the group formation format, the obstacles to the operation found that the budget allocation was insufficient for the operation. The group was not yet cohesive because the group members did not have free time for development guidelines. The government should support the budget for career promotion to be sufficient and appropriate. And government agencies or group members should publicize the group's career promotion or operational guidelines in a tangible way. In terms of monitoring and evaluation, the obstacles to operations are that some women's development committees do not have the knowledge or understanding to report their performance to government agencies and are slow.

Keywords: status, obstacles, committee, women's development,

1. บทนำ

จากสภาวะสังคมปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองทำให้สังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ชีวิตความเป็นอยู่เริ่มถูกบีบคั้นและรัดตัวมากขึ้นส่งผลกระทบต่อการทำหน้าที่ของสตรีทุกวัยและทุกสังคม ทำให้สตรีต้องก้าวออกมามีบทบาทในทางสังคมมากขึ้นซึ่งแตกต่างไปจากระบบสังคมไทยในอดีต ที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือ จำนวนของสตรี ที่ไม่แต่งงานมีมากขึ้น แม้บ้านที่ต้องออกทำงานนอกบ้านมากขึ้นและแนวโน้มการศึกษาของสตรีที่เพิ่มสูงขึ้น ตลอดจน ความหลากหลาย และเปิดโอกาสให้สตรีเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมมากขึ้น สตรีได้สร้างเครือข่ายและมีความเคลื่อนไหวในการที่จะสร้างเสริมสถานภาพของตนเองในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้สามารถทำงานเคียงคู่กับบุรุษภายในองค์กรระดับต่าง ๆ ได้มากขึ้น

โดยปัจจุบันได้แสดงบทบาทของตนเอง อย่างเด่นชัด ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง ส่งผลให้สตรีมีบทบาททางด้านการเมืองการปกครองอย่างโดดเด่น เป็นที่ยอมรับ ในระดับประเทศ ได้แก่ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรก ของไทย และสตรีเข้าสู่ระบบการเมือง การปกครองจำนวนมากจึงมีบทบาทที่สำคัญในการปฏิบัติ หน้าที่ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม ทั้งในระดับสากล ระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น ได้แก่ ตำแหน่งสมาชิกผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ประธานกลุ่มองค์กรชุมชนและที่ปรึกษาองค์กรต่าง ๆ เป็นต้น จักรพันธ์ นาดัน (2554: 42)

กรมการพัฒนาชุมชนมีหน้าที่พัฒนางานด้านสตรี ตั้งแต่ ปี 2505 และมีบทบาทในการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัดขึ้น ตั้งแต่ พ.ศ. 2524 (กรมการพัฒนาชุมชน 2524:3) ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและ อนุมัติ ให้ประกาศใช้ปฏิญญาสตรีไทยอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2537 โดยให้ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรธุรกิจ สื่อมวลชน และประชาชนร่วมมือกันในการพัฒนาสตรีโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้องค์กรสตรี ที่ได้รับจัดตั้งเข้าไปมีบทบาทในการพัฒนา ทุก ๆ ด้าน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสตรี พ.ศ 2538 จนถึงปัจจุบัน โดยยึดนโยบายให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สตรีให้มีความพร้อมเกี่ยวกับ

คุณลักษณะส่วนตัว ชีวิตในครอบครัวและการมีส่วนร่วมในสังคม โดยกระตุ้นให้สตรีมีความคิดริเริ่ม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่น ในตนเอง สามารถช่วยเหลือตนเองและครอบครัวได้ตลอดจนมีความรู้ ในการประกอบอาชีพและมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาท้องถิ่น โดยจัดตั้งและพัฒนาองค์กรสตรีในแต่ละระดับ เพื่อเป็นแกนนำในการคิดตัดสินใจ วางแผนแก้ไขปัญหาชนบท และการพัฒนาสตรี

ผู้ศึกษาได้เลือกพื้นที่ จังหวัดมหาสารคาม เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีไม่ว่าจะเป็นด้านการรวบรวมปัญหาและความต้องการของสตรี วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ แนวทางแก้ไข จัดทำแผนงานโครงการกิจกรรม นอกเหนือจากที่คณะกรรมการพัฒนาสตรี หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ปฏิบัติร่วมกับกลุ่ม องค์กรต่าง ๆ ในการพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชน รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาต่าง ๆ ประเมินผลการดำเนินงานและแก้ไขปัญหา อุปสรรค รวมทั้งจัดทำทะเบียนข้อมูลเกี่ยวกับสตรี เด็ก และเยาวชน ตลอดจนประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาสตรี และต้องจัดประชุมคณะกรรมการสตรี อย่างน้อยเดือนละครั้ง แต่ทั้งนี้ในการดำเนินการของแต่ละองค์กร จำต้องมีปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงาน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสถานภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ของคณะกรรมการพัฒนาสตรี ในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาคณะกรรมการ พัฒนาสตรี จังหวัดมหาสารคามต่อไป

2. ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรี ในจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีในจังหวัดมหาสารคามตามระเบียบของคณะกรรมการพัฒนาสตรีในจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนางานของคณะกรรมการพัฒนาสตรี ในจังหวัดมหาสารคาม

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาคือ สตรีที่เป็นคณะกรรมการพัฒนาสตรี ระดับหมู่บ้าน (กพสม.) ตำบล (กพสต.) อำเภอ (กพสอ.) จังหวัด (กพสจ.) ของจังหวัดมหาสารคาม

ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ตัวแทนสตรีที่เป็นคณะกรรมการพัฒนาสตรี ระดับหมู่บ้าน (กพสม.) ตำบล (กพสต.) อำเภอ (กพสอ.) จังหวัด (กพสจ.) ของจังหวัดมหาสารคาม ที่ดำรงตำแหน่งประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่ม จำนวน 12 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้มีความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ของคณะกรรมการพัฒนาสตรี ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานพัฒนาชุมชน และสำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดมหาสารคาม

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยการสัมภาษณ์ ตัวแทนสตรีที่เป็นคณะกรรมการพัฒนาสตรี ระดับหมู่บ้าน (กพสม.) ตำบล (กพสต.) อำเภอ (กพสอ.) จังหวัด (กพสจ.) ของจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 12 คน

3.2.2 การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการรวบรวมจากตำราเอกสาร ผลงานวิจัย รายงาน และสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง

3.2.3 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสังเกตแบบมีส่วนร่วมเมื่อทางกลุ่มมีการจัดประชุมพูดคุยตามวาระของกลุ่ม

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดมหาสารคามเกี่ยวกับ สภาพการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและสร้างข้อสรุปเชิงอุปนัย เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด

มหาสารคาม แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนาความ (analytical description)

5. ผลการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ศึกษาสถานภาพและอุปสรรค ในการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรี รวมทั้งยังได้หาแนวทางการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้การดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีเป็นไปในแนวทางที่ดี เพื่อพัฒนาศักยภาพของสตรี ให้สตรีมีโอกาสร่วมคิด ริเริ่มแก้ไขปัญหาอย่างมีระบบรู้จักวางแผนและดำเนินการสรุปผลได้ดังนี้

5.1 ปัญหาและอุปสรรค

5.1.1 ด้านการรับรู้บทบาทของคณะกรรมการพัฒนาสตรีจากการศึกษาพบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานมีดังนี้

1. ปัญหาที่พบว่าเป็นส่วนหนึ่งของบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาสตรี บางรายยังขาดความสนใจและไม่ให้ความสำคัญในการเข้าไปมีส่วนร่วม

2. มีคณะกรรมการพัฒนาสตรีบางรายขาดความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสตรี พ.ศ. 2538

3. การประชุมไม่มีค่าเดินทางค่าน้ำมันในการเดินทางเป็นของตนเอง

4. ในการจัดประชุมประชุม เวลางานไม่ตรงกัน

5. คณะกรรมการพัฒนาสตรีส่วนใหญ่ยังมีฐานะไม่มั่นคง ต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ ไปด้วยการทำงานหาเงินเลี้ยงครอบครัว ทำให้ไม่มีเวลาที่เข้าไปมีส่วนร่วมในงาน

6. คณะกรรมการพัฒนาสตรี มีระดับการศึกษาไม่สูง บางรายขาดความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี ในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ส่งผลให้ ไม่มีความรู้ความสามารถ แสดงความคิดเห็น ในที่ประชุมได้

7. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสตรีนั้นเป็นระเบียบแต่งตั้ง ให้คณะกรรมการพัฒนาสตรีนั้นมีการส่งเสริมอาชีพ ที่ถูกกำหนดโดยหน่วยงานภาครัฐทำให้ คณะกรรมการพัฒนาสตรีเพียงแต่ปฏิบัติตาม ไม่ได้เป็นกรอบที่ชี้แนะว่า ต้องทำได้จริง แต่เพื่อเป็นตัวชี้แนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งก็ไม่ได้ทำให้คณะกรรมการพัฒนาสตรี มีชีวิตที่ดีขึ้นมาก ซักเท่าไร เพียงแต่ตำแหน่งคณะกรรมการพัฒนาสตรี เป็นตำแหน่งที่รัฐแต่งตั้งขึ้นมาเท่านั้นเอง

8. ขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างภาครัฐอย่างต่อเนื่อง กับการทำงาน ของคณะกรรมการพัฒนาสตรี

5.1.2 ด้านรูปแบบการรวมกลุ่ม_จากการศึกษาพบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานมีดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาสตรี บางกลุ่มการรวมกลุ่มยังไม่เหนียวแน่นขาดการประชุมและการประสานงานสมาชิกภายในกลุ่มไม่มีเวลาว่าง
2. คณะกรรมการพัฒนาสตรี บางรายความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน เช่น การเสนอของบประมาณโครงการ
3. สมาชิกขาดความกระตือรือร้นที่จะร่วมมือกันทำกิจกรรม
4. คณะกรรมการพัฒนาสตรี บางรายขาดการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การดำเนินงานของกลุ่ม
5. คณะกรรมการพัฒนาสตรี บางรายขาดความรู้ในการเขียนขออนุมัติงบประมาณในการส่งเสริมอาชีพ
6. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานไม่เพียงพอ

5.1.3 ด้านการติดตามและประเมินผล จากการศึกษาพบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานมีดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาสตรีบางรายไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำเอกสารรายงานผลให้หน่วยงานภาครัฐทราบ
2. โครงการหรืองานบางกิจกรรมต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น และการทำงานไม่ได้ปรึกษาหารือร่วมกันก่อน จึงทำให้การปฏิบัติงานไม่บรรลุตามแผนที่วางไว้
3. เจ้าหน้าที่ของรัฐบางราย ไม่ให้ความสนใจในการตรวจประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
4. คณะกรรมการพัฒนาสตรีบางรายมีภาระงานและกิจกรรมสอดแทรกทำให้กิจกรรมที่วางแผนไว้ต้องยืดเยื้อและไม่สามารถรายงานผลได้ตาม กำหนดเวลา การอภิปรายและหาแนวทางการพัฒนา ในการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรี จังหวัดมหาสารคาม ตามที่ได้วิเคราะห์ข้างต้นแล้วนั้น จากการศึกษา สังเกตการณ์ร่วม ในระยะเวลา 3 เดือน ผู้ศึกษาได้เห็นถึงการทำงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีที่มีความตั้งใจ ทั้งคณะกรรมการพัฒนาสตรี ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ล้วนให้ข้อมูลแก่ผู้ศึกษาเป็นอย่างดี ผู้ศึกษาได้หาแนวทางการพัฒนา ในกรอบแนวคิดที่มีผลการดำเนินงานที่มีปัญหาและอุปสรรคว่าจะแก้ไขแนวทางไหนดังนี้

5.2 แนวทางการพัฒนา

5.2.1 ด้านการรับรู้บทบาทของคณะกรรมการพัฒนาสตรี มีดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐหรือสมาชิกในกลุ่มควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักการ ในการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ หรือแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มให้เป็นรูปธรรม
2. ควรเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ในการทำงานร่วมกัน
3. ควรสร้างแรงจูงใจ ของสมาชิกในกลุ่ม เช่น มีการพบปะสังสรรค์ ในบางโอกาสเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน
4. ควรให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของกลุ่ม เรียนรู้ระบบการทำงานของ
5. หน่วยงานภาครัฐที่ดูแลควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ในเรื่อง การขออนุมัติโครงการ
6. หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนเรื่องงบประมาณให้เหมาะสมและเพียงพอ

5.2.2 ด้านรูปแบบการรวมกลุ่ม มีดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐหรือสมาชิกในกลุ่มควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักการ ในการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ หรือแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มให้เป็นรูปธรรม
2. ควรเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ในการทำงานร่วมกัน
3. ควรสร้างแรงจูงใจ ของสมาชิกในกลุ่ม เช่น มีการพบปะสังสรรค์ ในบางโอกาสเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน
4. ควรให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของกลุ่ม เรียนรู้ระบบการทำงานของ
5. หน่วยงานภาครัฐที่ดูแลควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ในเรื่อง การขออนุมัติโครงการ
6. หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนเรื่องงบประมาณให้เหมาะสมและเพียงพอ

5.2.3 ด้านการติดตามและประเมินผล มีดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐควรมีการจัดอบรมเรื่อง การจัดทำเอกสารรายงานผลการดำเนินงานให้แก่คณะกรรมการสตรีทั้ง 4 ระดับ ควรให้คำแนะนำช่วยเหลือเป็นกำลังใจแก่กลุ่มสตรีอย่างต่อเนื่องและทั่วถึงทุกกลุ่ม
2. คณะกรรมการพัฒนาสตรีควรจัดทำแผนปฏิบัติงาน เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ทราบ ซึ่งสะดวกต่อการประสานเพื่อร่วมกันดำเนินกิจกรรม ต่าง ๆ
3. หน่วยงานภาครัฐ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการประเมินติดตาม ผลการปฏิบัติปฏิบัติงานขึ้น และควรมีการประชุมปรึกษาหารือ ทบทวน/ซักซ้อม สร้าง

ความเข้าใจในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4. การกำหนดโครงการขออนุมัติของคณะกรรมการพัฒนาสตรี ควรจะกำหนดเป็นภาพรวมของงานแบบกว้าง ๆ ไม่ควรลงลึกรายละเอียดของกิจกรรม ควรนำเอาเฉพาะกิจกรรมเด่น ๆ ของคณะกรรมการพัฒนาสตรี เพื่อให้เสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้

6.ข้อเสนอแนะ

6.1 ควรจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการพัฒนาสตรี ให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างต้องแท้

6.2 เสริมสร้างความเข้าใจร่วมกันในเรื่องทิศทางนโยบาย และเป้าหมายการพัฒนาสตรีและกลไกการทำงาน

รวมทั้งปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ เจตคติเกี่ยวกับสตรีให้แก่ผู้ปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

6.3 สร้างเสริมศักยภาพขององค์กรให้สามารถรวมกลุ่มองค์กรสตรีในวิชาชีพต่าง ๆ

6.4 รัฐบาลควรให้งบประมาณในการบริหารงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีเพิ่มมากขึ้น

6.5 ควรเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดมหาสารคาม ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยการอบรมศึกษาดูงานเพิ่มมากขึ้น ให้มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

6.6 เจ้าหน้าที่ของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการพัฒนาสตรี ทั้ง 4 ระดับ ควรให้คำแนะนำติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือ เป็นกำลังใจแก่กลุ่มสตรีอย่างต่อเนื่อง และทั่วถึงทุกกลุ่ม ไม่ใช่เพื่อส่งเสริมให้จัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ ของสตรี ว่าด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2538 เท่านั้น

7.เอกสารอ้างอิง

- จักรพันธ์ นาดัน. (2554). *บทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์กรการบริหารส่วนตำบลตำบลบ้านช้าง อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- จารุณี สิงหสุต. (2552). *การศึกษาสภาพการดำเนินงานปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในเขตอำเภอดอนตาล จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ยุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. อุบลราชธานี.
- พงศา รอยกุลเจริญ. (2552). *ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการ*. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. การปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.
- พงษ์ศักดิ์ ตั้งวานิชกพงษ์. (2548). *ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ สาขาไทยศึกษาเพื่อการพัฒนา สถาบันราชภัฏเลยเลย.
- ภควา มุสิกะวัน. (2548). *สถานภาพการปฏิบัติงานของกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้านในกรณีศึกษาจังหวัดเลย*. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.เลย.